

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки

психології

О.В. Пономаренко

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Майстерність актора (1-й сем)

підготовки магістрів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма "Театральне мистецтво"

спеціальності В6 "Перформативні мистецтва"

галузі знань В "Культура, мистецтво і гуманітарні науки"

ВИКЛАДАЧ: Стадніченко Н.В., канд. пед. наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри _____
Протокол № 1 від "20" 08 2025_р.

Погоджено
Гарант освітньо-професійної/
освітньо-наукової програми

Завідувач кафедри Локарева Г.В.

Локарева Г.В.

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: stadnichenko.nadejda@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4816>

Телефон: 066 050 17 37

Інші засоби зв'язку: Zoom, Viber, Telegram

Кафедра: акторської майстерності, корпус №8 ЗНУ

1.Опис навчальної дисципліни

У рамках засвоєння дисципліни «Майстерність актора» освітнього рівня «магістр» спеціальності В6 «Перформативні мистецтва», проведення лабораторних, практичних занять та самостійної роботи студентів передбачається продовження формування навичок застосування на практиці вербальних та невербальних засобів професійного спілкування актора; виховання вміння сприймати авторський і режисерський творчий задум та реалізовувати його в процесі колективної роботи над творчим проектом у суб'єкт-суб'єктній комунікації; формування культури професійного спілкування як органічної складової фахової кваліфікації працівника мистецького закладу; розвиток аналітичних здібностей, необхідних для створення студентом власного творчого проекту та вміння самостійно його реалізовувати на сцені навчального театру або в творчих колективах під час проходження практики; вивчення основних понять навчальної дисципліни, застосування набутих теоретичних знань з основ анатомії, фізіології, психології, гігієни та загальної профілактики професійних захворювань; формування ставлення до мистецтва театру як до засобу спілкування та налагодження міжособистісних і суспільних відносин. Особлива увага надається опануванню навичок практичного втілення магістрантами творчих завдань, що сприяють ефективній реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців у театральній галузі та суміжних сферах культурної діяльності.

Мета курсу - формування у здобувачів системи знань, умінь, необхідних для професійної діяльності, аналітичного мислення і здатності до самостійного опрацювання та презентації драматургічного матеріалу в процесі підготовки та реалізації творчого проекту, поєднання набутих теоретичних знань та практичних навичок у цілісному сценічному продукті.

Завдання курсу - опанування теоретичних засад дисципліни «Майстерність актора» та базових практичних умінь з метою формування вербальних і невербальних засобів професійного спілкування актора (вдосконалення зовнішньої та внутрішньої виконавської техніки, розвиток творчої уяви, фантазії, сценічної уваги, мовно-голосової та пластичної виразності тощо).

Програма дисципліни передбачає оволодіння сучасними методами здійснення аналізу драматургічного матеріалу у процесі роботи над створенням художнього образу, поглиблення знань здобувачів вищої освіти про основні методи роботи над творчим проектом; розвиток уміння визначати творчі завдання та їх втілення у сценічному просторі через мізансценування; удосконалення мовно-голосової техніки та пластичної виразності; набуття навичок самостійної підготовки та презентації результатів творчої діяльності; формування уміння аналізувати й оцінювати власну та партнерську виконавську діяльність; засвоїти принципи етики й культури професійного спілкування актора у всіх аспектах фахової діяльності. Уміти самостійно працювати над сценічним втіленням різних за жанрами літературних творів з використанням вербальних і невербальних засобів; розкривати авторський задум у процесі роботи над творчим проектом і доносити його до глядачів. У структурі освітньо-професійної програми «Театральне мистецтво» набуті під час вивчення цього курсу компетентності знаходять своє застосування упродовж виробничої практики та під час роботи над реалізацією

творчого проекту. Курс «Майстерність актора» є необхідною базовою складовою набуття фахових компетентностей у процесі підготовки магістра спеціальності В6 «Перформативні мистецтва» до здійснення професійної діяльності по завершенню навчання.

2.Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	1-й	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість годин	210	
Лабораторні заняття	14	
Самостійна робота	154	
Практичні заняття	42	
Консультації	Понеділок 12.55 – 14.15, ЗНУ, корпус №8, очно	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4816	

Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
	Словесні, практичні	Курсові роботи, усні доповіді.
ЗК5. Здатність здійснювати аргументований критичний аналіз вистав, готувати театральні-критичні матеріали різного жанру.	<i>Словесні, практичні, наочні.</i>	Презентації.
ЗК7. Здатність розробляти та керувати проектами, проявляти наставницькі та лідерські навички, та визначати творчі можливості та перспективи розвитку театрального колективу.	<i>Творчі завдання, репродуктивні, пошукові.</i>	Публічна демонстрація робіт, створених на літературній основі.
ЗК10. Здатність приймати обґрунтовані рішення та виробляти стратегію театральної	<i>Словесні, практичні, наочні.</i>	Презентації, тестовий контроль.

діяльності з урахуванням її основних професійних принципів та методів.		
СК1. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.	<i>Творчі завдання, репродуктивні, пошукові.</i>	Публічна демонстрація етюдів; уривків, створених на літературній основі.
СК2. Здатність планувати організацію театрального процесу, здійснювати поетапність пошуку художнього вирішення постановки творів усіх видів і жанрів на високому мистецькому рівні.	<i>Словесні, практичні, наочні.</i>	Публічна демонстрація етюдів; уривків, створених на літературній основі; тестовий контроль, презентації.
СК3. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.	<i>Творчі завдання, пошукові.</i>	Творчі проекти на сцені навчального театру; публічна демонстрація етюдів; уривків, створених на літературній основі.
СК4. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.	<i>Творчі завдання.</i>	Творчі проекти на сцені навчального театру.
СК5. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.	<i>Проблемні, пошукові; інтерактивні; творчі завдання.</i>	Контроль; курсові роботи та усні доповіді; презентації.
СК6. Здатність аналізувати тексти літературних творів та адаптувати їх в театральній діяльності.	<i>Творчі завдання.</i>	Творчі проекти на сцені навчального театру.
СК8. Здатність застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору, систематизації драматургічної дії; використовувати власні навички та вміння в розробці літературної програми, режисерського сценарію, постановчого та календарного планів створення вистави.	<i>Творчі завдання.</i>	Творчі проекти на сцені навчального театру.
СК10. Здатність до оперування специфічною системою виразних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.	<i>Проблемні, пошукові; інтерактивні.</i>	Теоретичне опитування; тестовий контроль; курсові роботи та усні доповіді; презентації.
СК11. Здатність вести професійний діалог з партнером та режисером в процесі роботи над виставою, аналізувати та синтезувати творчі пошуки та задуми.	<i>Проблемні, пошукові; інтерактивні.</i>	Усні доповіді; презентації; звіти з практики; творчі проекти на сцені навчального театру.
ПР3. Застосовувати набуті	<i>Творчі завдання.</i>	Творчі проекти на сцені

теоретичні знання і узагальнені результати власних наукових досліджень для генерування нових ідей та їх реалізації у творчо виробничій діяльності, розробляти ідейно тематичну концепцію вистави.		навчального театру.
ПР5. Бути здатним до створення ідейного задуму та практичної реалізації на високому художньому рівні синтетичних за своєю природою творчих сценічних проєктів різноманітних видів і жанрів.	<i>Проблемні, пошукові; інтерактивні.</i>	Усні доповіді; презентації; звіти з практики; творчі проєкти на сцені навчального театру.
ПР7. Володіти вмінням використовувати набуті знання та навички для створення літературного сценарію, режисерської експлікації майбутнього проєкту, постановчого плану реалізації творчого задуму.	<i>Проблемні, пошукові; інтерактивні.</i>	Звіти з практики; творчі проєкти на сцені навчального театру.
ПР13. Здатність до ефективної діяльності в колективі в процесі створення синтетичного за своєю природою сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.	<i>Словесні, практичні, проблемні; пошукові; інтерактивні.</i>	Теоретичні опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації.
ПР14. Бути здатним виявляти тенденції розвитку сучасного театрального процесу, орієнтуватися в різноманітності творчої діяльності фахівців у галузі театру, кіно, музики, літератури, образотворчого мистецтва оперувати системою специфічних засобів виразності в процесі роботи над сценічним проєктом, спираючись на спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у театральній сфері.	<i>Словесні, практичні, проблемні; пошукові; інтерактивні.</i>	Теоретичні опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації.
ПР15 Бути здатним обирати засоби мистецького (сценічного) самовираження відповідно творчому задуму.	<i>Проблемні, пошукові; творчі завдання.</i>	Теоретичні опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації.
ПР16. Уміти креативно мислити, генерувати ідеї, відповідно до викликів соціуму, бути рішучим у провадженні нових стратегій та їх реалізації.	<i>Проблемні, пошукові; творчі завдання.</i>	Теоретичні опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації.
ПР17. Уміти органічно, цілеспрямовано діяти в умовах	<i>Словесні, практичні проблемні; пошукові;</i>	Теоретичні опитування. тестовий контроль; курсові

творчого вимислу, втілювати сценічні завдання режисера, вокальних номерів.	<i>інтерактивні.</i>	роботи; усні доповіді; презентації.
ПР20. Вміти публічно презентувати результати власної творчої (інтелектуальної) діяльності в Україні та за її межами.	<i>Практичні, , проблемні, пошукові; інтерактивні; творчі завдання.</i>	Презентації; публічна демонстрація творчих робіт, створених на літературній основі; творчі проєкти на сцені навчального театру.

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Громадське значення мистецтва театру як засобу спілкування у суспільстві.

Тема 1. Взаємозв'язок театру і життя. Роль театрального мистецтва у формуванні суспільних взаємовідносин, у налагодженні міжособистісних контактів між членами суспільства. Основні етапи розвитку театального мистецтва у контексті історичної ретроспективи. Історія театру як відображення процесу становлення відомих театральних шкіл; творчої діяльності їх видатних представників драматургів акторів, режисерів від Еліністичного періоду до сучасності; формування прийомів виконавської техніки актора у різні історичні періоди суспільного розвитку.

Тема 2. Дисципліна «Майстерність актора», її сутність і завдання. Становлення поняття «Майстерність актора» та формування його змістового наповнення у процесі розвитку мистецтва театру. Опанування фахових знань, засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни «Майстерність актора»; оволодіння практичними навичками, базовими складовими акторської діяльності, засобами для виконання актором професійних творчих завдань.

Тема 3. Професійне спілкування актора як визначальна характеристика фахової діяльності. Аспекти професійного спілкування актора: спілкування у колективі; спілкування під час репетицій (партнери, режисер, художник, композитор, технічні працівники); спілкування під час вистави (партнери, глядачі, працівники служб забезпечення демонстрації вистави); спілкування у соціумі Професійне спілкування актора як складний, багатоплановий, специфічний вид діяльності, який містить соціальну перцепцію суб'єктів комунікативної взаємодії, встановлення інтерактивного контакту та реалізовується в процесі транслювання художньо-естетичної інформації твору театального мистецтва. Системи професійного спілкування актора у процесі репетиції та під час вистави: «суб'єкт↔суб'єкт», «суб'єкт↔об'єкт», «суб'єкт↔предмет».

Тема 4. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування актора. Засоби вербального спілкування: дихання, голос, дикція, артикуляція, орфоепічна грамотність тощо. Засоби невербального

спілкування: екстралінгвістичні - підтекст, інтонація, логічний наголос, паузи, немовні вирази, внутрішній монолог тощо; паралінгвістичні: емоції, атмосфера, темпоритм, другий план, кінострічка внутрішніх бачень тощо; оптико-кінематичні: міміка, жестикуляція, прийоми сценічного бою, мізансцени, композиція, пантоміміка тощо.

Модуль 2.

Тренінг як спосіб передачі накопичених знань і засвоєння практичних навичок та вмінь.

Тема 5. Принципи проведення тренінгу як нормативна основа формування готовності майбутнього актора до професійного спілкування. *Принцип активності*, що полягає в спонтанному приєднанні учасників до виконання вправ тренінгу, швидкому залученні часників тренінгу до процесу спілкування та свідомого підходу до виконання відповідних дій; *принцип дослідницької та творчої позиції*, що спрямовує учасників на пошук нових форм поведінки, експериментування та відкриття для себе нових можливостей спілкування; *принцип об'єктивації (усвідомлення) поведінки*, що полягає в створенні умов для зворотного зв'язку, у детальному обговоренні результатів тренінгу з учасниками або ж перегляд відеозапису; *принцип партнерського (суб'єкт-суб'єктного) спілкування*, що забезпечує взаємодію між усіма учасниками тренінгу, урахування інтересів та почуттів кожного, що сприяє взаєморозумінню між членами групи та розвитку взаємної емпатії.

Тема 6. Психофізичний та мовно-голосовий тренінги. Необхідність тренінгу як специфічного методу формування психофізичного апарату майбутнього актора. Вимоги щодо виконання вправ психофізичного та мовно-голосового тренінгів: поступовість процесу опанування тренінгів - від простого до складного; постановка творчих ігрових завдань у процесі опанування вправ тренінгу; відповідність завдань тренінгу психофізичним можливостям студента; відповідність змісту тренінгів вимогам освітньої програми.

Тема 7. Використання вправ мовно-голосового тренінгу для формування вербальних засобів професійного спілкування. Практична робота з опанування вербальних засобів професійного спілкування актора. Тренінгові вправи на формування навичок дихання, артикуляції, дикції, голосоутворення, голосоведення. Логіка сценічного спілкування. Слово як результат органічного народження думки, що обумовлюється неможливістю обійтися без нього у процесі логічної, цілеспрямованої, продуктивної сценічної взаємодії. Необхідність поєднання вербальних і невербальних засобів у процесі професійного спілкування актора.

Тема 8. Практична робота з опанування невербальних засобів професійного спілкування актора. Опанування вправ психофізичного тренінгу для: формування невербальних засобів професійного спілкування актора; формування умінь і навичок активного впливу на партнера невербальними засобами для досягнення мети сценічної взаємодії; розуміння сценічної дії як процесу професійного спілкування.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Практичне заняття	Тема 1. Взаємозв'язок театру і життя. План. 1. Роль театрального мистецтва у формуванні суспільних взаємовідносин. 2 Творча діяльність видатних драматургів акторів, режисерів від Еліністичного періоду до сучасності. 3.Основні етапи розвитку театрального мистецтва у контексті історичної ретроспективи. 4. Формування прийомів виконавської техніки актора у різні історичні періоди суспільного розвитку.	5		щотижня
Практичне заняття	Тема 2. Дисципліна «Майстерність актора», її сутність і завдання. План. 1. Становлення поняття «майстерність актора» та формування його змістового наповнення у процесі розвитку мистецтва театру. 2. Засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни «Майстерність актора». 3. Оволодіння практичними навичками, базовими складовими акторської діяльності. 4. Засоби для виконання актором професійних творчих завдань.	5		щотижня
Практичне заняття	Тема 3. Професійне спілкування актора як визначальна характеристика фахової діяльності. План. 1. Аспекти професійного спілкування актора. 2.Професійне спілкування актора як складний, багатоплановий, специфічний вид діяльності. 3. Системи професійного спілкування актора у процесі репетиції та під час вистави. 4. Професійне спілкування актора як процес транслявання художньо-естетичної інформації твору театрального мистецтва.	6		щотижня
Практичне заняття	Тема 4. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування актора. План. 1. Засоби вербального спілкування.	6		щотижня

	2. Засоби невербального спілкування: - екстралінгвістичні - підтекст, інтонація, логічний наголос, паузи, немовні вирази, внутрішній монолог тощо; - паралінгвістичні: емоції, атмосфера, темпо-ритм, другий план, кінострічка внутрішніх бачень; - оптико-кінематичні: міміка, жестикуляція, прийоми сценічного бою, мізансцени, композиція, пантоміміка тощо.			
Практичне заняття	Тема 5. Принципи проведення тренінгу як нормативна основа формування готовності майбутнього актора до професійного спілкування. План. 1. Принцип активності. 2. Принцип дослідницької та творчої позиції. 3. Принцип об'єктивації (усвідомлення) поведінки. 4. Принцип партнерського (суб'єкт-суб'єктного) спілкування.	5		щотижня
Практичне заняття	Тема 6. Психофізичний та мовно-голосовий тренінги. План. 1. Тренінг як специфічний метод формування психофізичного апарату майбутнього актора. 2. Завдання психофізичного тренінгу. 3. Завдання мовно-голосового тренінгу. 4. Відповідність змісту тренінгів вимогам освітньої програми.	5		щотижня
Практичне заняття	Тема 7. Використання вправ мовно-голосового тренінгу для формування вербальних засобів професійного спілкування. План. 1. Практична робота з опанування вербальних засобів професійного спілкування актора. 2. Тренінгові вправи на формування навичок дихання, артикуляції, дикції, голосоутворення, голосоведення. 3. Поєднання вербальних і невербальних засобів у процесі професійного спілкування актора. . 4. Слово як результат логічної, цілеспрямованої, продуктивної сценічної взаємодії.	5		щотижня
Практичне заняття	Тема 8. Практична робота з опанування невербальних засобів професійного спілкування актора. План. 1. Формування невербальних засобів професійного спілкування актора . 2. Формування умінь і навичок активного впливу на партнера невербальними засобами. 3. Усвідомлення актором сценічної дії як процесу професійного спілкування. 4. Забезпечення ефективності процесу формування вмінь та навичок професійного спілкування майбутнього актора	1		щотижня
Лабораторне заняття	Тема 1. Взаємозв'язок театру і життя. План. 1. Розгляд основних етапів розвитку театрального мистецтва у контексті історичної ретроспективи. 2. Аналіз творчої діяльності видатних драматургів акторів, режисерів від Еліністичного періоду до сучасності.	2		щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

	3. Дослідження процесу формування прийомів виконавської техніки актора у різні історичні періоди суспільного розвитку.			
Лабораторне заняття	Тема 2. Дисципліна «Майстерність актора», її сутність і завдання. План. 1. Дослідження процесу становлення поняття «майстерність актора» та формування його змістового наповнення у процесі розвитку мистецтва театру. 2. Засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни «Майстерність актора». 3. Оволодіння практичними навичками, базовими складовими акторської діяльності.	2		щотижня
Лабораторне заняття	Тема 3. Професійне спілкування актора як визначальна характеристика фахової діяльності. План. 1. Дослідження аспектів професійного спілкування актора. 3. Дослідження систем професійного спілкування актора у процесі репетиції та під час вистави.	2		щотижня
Лабораторне заняття	Тема 4. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування актора. План. 1. Опанування засобів вербального спілкування. 2. Опанування засобів невербального спілкування: екстралінгвістичних, паралінгвістичних, оптико-кінематичних.	2		щотижня
Лабораторне заняття	Тема 5. Принципи проведення тренінгу як нормативна основа формування готовності майбутнього актора до професійного спілкування. План. 1. Практична перевірка дієвості принципів проведення тренінгів: - принципу активності; - принципу дослідницької та творчої позиції; - принципу об'єктивації (усвідомлення) поведінки; - принципу партнерського (суб'єкт-суб'єктного) спілкування як основи сценічної взаємодії.	2		щотижня
Лабораторне заняття	Тема 6. Психофізичний та мовно-голосовий тренінг. План. 1. Опанування вправ психофізичного тренінгу. 2. Опанування вправ мовно-голосового тренінгу.	2		щотижня
Лабораторне заняття	Тема 7. Використання вправ мовно-голосового тренінгу для формування вербальних засобів професійного спілкування. План. 1. Практична робота з опанування вербальних засобів професійного спілкування актора. 2. Виконання вправ тренінгу на формування навичок дихання, артикуляції, дикції, голосоутворення, голосоведення. 3. Опанування вправ психофізичного та мовно-голосового тренінгів як найбільш ефективних інструментів для	1		щотижня

	налагодження спілкування у творчому колективі.			
Лабораторне заняття	Тема 8 Практична робота з опанування невербальних засобів професійного спілкування актора. План. 1.Формування невербальних засобів професійного спілкування актора. 2. Формування умінь і навичок активного впливу на партнера невербальними засобами. 3. Створення етюдів на спілкування з партнерами та колегами (суб'єкт-суб'єкт); створення етюдів на взаємодію зі сценічними об'єктами - світло, музика, глядач (суб'єкт-об'єкт), предметами реквізиту (суб'єкт-предмет).	1		щотижня
Самостійна робота	Тема 1. Взаємозв'язок театру і життя. План. Теоретичні питання. 1. Роль театрального мистецтва у формуванні суспільних взаємовідносин. 2 Творча діяльність видатних драматургів акторів, режисерів від Еліністичного періоду до сучасності. Практичні завдання. 3. Визначити прийоми виконавської техніки актора в театрі Давньої Греції та Риму. 4. Визначити прийоми виконавської техніки актора в театрі епохи Класицизму.			щотижня
Самостійна робота	Тема 2. Дисципліна «Майстерність актора», її сутність і завдання. План. Теоретичні питання. 1. Дослідити процес становлення поняття «майстерність актора» та формування його змістового наповнення у процесі розвитку мистецтва театру. 2. Засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни «Майстерність актора». Практичні завдання. 3. Оволодівати практичними навичками, базовими складовими акторської діяльності. 4. Визначити засоби, необхідні для виконання актором професійних творчих завдань.			щотижня
Самостійна робота	Тема 3. Професійне спілкування актора як визначальна характеристика фахової діяльності. План. Теоретичні питання. 1. Зробити дослідження аспектів професійного спілкування актора. 2.Дослідити систем професійного спілкування актора у процесі репетиції та під час вистави. Практичні завдання. 3. Вивчити біографічні відомості про автора та особливості його літературного стилю. 4. Здійснити логічний та орфоепічний аналіз літературного тексту.			щотижня
Самостійна робота	Тема 4. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування актора.			щотижня

	План. Теоретичні питання. 1. Які особистісні та професійні якості актора сприяють успішній творчій роботі? 2. Засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни «Майстерність актора». Практичні завдання. 1. Опанування засобів вербального спілкування. 2. Опанування засобів невербального спілкування: екстралінгвістичних, пара лінгвістичних, оптико-кінематичних.			
Самостійна робота	Тема 5. Принципи проведення тренінгу як нормативна основа формування готовності майбутнього актора до професійного спілкування. Теоретичні питання. 1. В чому сутність принципу активності у виконанні тренінгу? 2. Поясніть, як Ви розумієте принцип дослідницької та творчої позиції у процесі роботи над вправами тренінгу. Практичні завдання. 3. Створіть етюд на взаємодію з предметами, що знаходяться на сценічному майданчику - реквізит, деталі костюму, деталі декорації (суб'єкт-предмет) у процесі репетиції. 4. Підготуйте етюд на трансляцію внутрішніх бачень невербальними засобами.			щотижня
Самостійна робота	Тема 6. Психофізичний та мовно-голосовий тренінги. План. Теоретичні питання. 1. Поясніть, в чому полягає сутність тренінгу як специфічного методу формування психофізичного апарату майбутнього актора. 2. В якій послідовності має відбуватися опанування вправ психофізичного тренінгу? Практичні завдання. 3. Виконання завдань психофізичного тренінгу. 4. Виконання завдань мовно-голосового тренінгу. 4. Створіть етюди для пошуку форм зовнішньої трансляції внутрішнього монологу персонажа.			щотижня
Самостійна робота	Тема 7. Використання вправ мовно-голосового тренінгу для формування вербальних засобів професійного спілкування. План. Теоретичні питання. 1. В чому полягає необхідність напрацювання внутрішніх бачень у процесі опанування авторського тексту? 2. Чому слово на сцені має бути результатом логічної, цілеспрямованої, продуктивної сценічної взаємодії. Практичні завдання. 3. Практична робота з опанування вербальних засобів професійного спілкування актора. 4. Поєднання вербальних і невербальних засобів у процесі професійного спілкування актора. .			щотижня
Самостійна робота	Тема 8. Практична робота з опанування невербальних засобів професійного спілкування актора.			щотижня

	План. Теоретичні питання. 1. Усвідомлення актором сценічної дії як процесу професійного спілкування. 2. Від чого залежить ефективність процесу формування вмінь та навичок професійного спілкування майбутнього актора. Практичні завдання. 1 Поєднання вербальних і невербальних засобів у процесі професійного спілкування актора. 2. Опанування тренінгових вправ на формування навичок дихання, артикуляції, дикції, голосоутворення, голосоведення.			

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
№1.	Теоретичне завдання.	Питання для підготовки: 1. В чому полягає сутність поняття «майстерність актора»? 2. В чому необхідність поєднання вербальних і невербальних засобів у процесі професійного спілкування актора.	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5
№2	Практичне завдання:	Аудиторна робота. Студент демонструє: - рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати літературний матеріал з точки зору логіки розвитку сценічної дії; - використання навичок вербального і невербального професійного спілкування у репетиційному процесі; - вміння напрацювати безперервну лінію бачення у процесі роботи над текстом ролі; - вміння самостійно працювати вправами психофізичного тренінгу для створення пластичного малюнка ролі.	Максимальна кількість балів за кожне виконане завдання 10 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: своєчасність виконання (3 б.); самостійність виконання (3 б.); якість виконання (4 б.).	10
Усього за 1 поточний контроль				15
№3	Теоретичне завдання	Питання для підготовки. 1). Поясніть вислів: «розкриття творчої індивідуальності»; 2). В чому полягає необхідність напрацювання внутрішніх бачень у	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

		процесі опанування авторського тексту?		
№4	Практичне завдання:	Аудиторна робота. Студент демонструє: - рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати літературний текст з точки зору логіки розвитку дії; - вміння володіти навичками вербального і невербального професійного спілкування у процесі роботи над літературним твором; - вміння напрацювати безперервну лінію бачення у процесі роботи над роллю; - вміння самостійно працювати над опануванням вправ тренінгу.	Максимальна кількість балів за кожне виконане завдання 10 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: своєчасність виконання (3 б.); самостійність виконання (3 б.); якість виконання (4 б.).	10
Усього за 2 поточний контроль				15
№5	Теоретичне завдання.	Питання для підготовки: 1. Вербальні і невербальні засоби професійного спілкування актора та їх формування у процесі роботи над вправами тренінгу; 2. В чому необхідність тренування чіткості проголошення літературного тексту у процесі спілкування; 3. Робота над засвоєнням вправ психофізичного та мовно-голосового тренінгу.	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5
№6	Практичне завдання	Аудиторна робота. Студент демонструє: - рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати літературний текст з точки зору логіки розвитку дії; - вміння володіти навичками вербального і невербального професійного спілкування у процесі роботи над літературним твором; - вміння напрацювати безперервну лінію бачення у процесі роботи над роллю у творчому проєкті; - вміння самостійно працювати над зовнішнім малюнком ролі.	Максимальна кількість балів за кожне виконане завдання 10 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: своєчасність виконання (3 б.); самостійність виконання (3 б.); якість виконання (4 б.).	10
Усього за 3 поточний контроль				15
№7	Теоретичне завдання.	Питання для підготовки: 1. Використання змішано-	Тестування передбачає надання відповідей на 5	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

		діафрагмального типу дихання у процесі роботи над творчим проєктом; 2. Опанування комплексу вправ тренінгу для формування змішано діафрагмального типу дихання; 3. «Пробудження» резонаторів; 4. Якісні показники голосу і звільнення від набутих негативних звичок у процесі голосоведіння.	запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	
№8	Практичне завдання	Аудиторна робота. Студент демонструє: - рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати літературний текст з точки зору логіки розвитку дії; - вміння володіти навичками вербального і невербального професійного спілкування у процесі роботи над літературним твором; - вміння напрацювати безперервну лінію бачення у процесі роботи над роллю у творчому проєкті; - вміння самостійно працювати над зовнішнім малюнком ролі.	Максимальна кількість балів за кожне виконане завдання 10 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: своєчасність виконання (3 б.); самостійність виконання (3 б.); якість виконання (4 б.).	10
Усього за 4 поточний контроль				15
Усього за ЗМконтр. заходів	2			60
Підсумковий контроль				

Екзамен	Теоретичне завдання	Питання для підготовки. Дотримання правил етики в процесі роботи. Тенденції розвитку сценічного мовлення як засобу професійного спілкування актора у сучасному театрі. Проблеми мовлення у сучасній театральній культурі. Анатомія та фізіологія мовного апарату. Засоби художньої виразності та їх формування у процесі підготовки майбутнього актора до професійного спілкування. Фізіологічне та фонаційне дихання. Вивчення особливостей кожного виду дихання та використання набутих знань на практиці. Психофізичний тренінг як засіб розвитку професійних якостей здобувача. Координування дихання, голосу і руху у процесі сценічної взаємодії у процесі опанування вправ психофізичного тренінгу. Розмовний слух, його важливість для формування навичок діалогічного спілкування	Тестування передбачає надання відповідей на 20 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	20
	Практичне завдання. Публічна демонстрація кваліфікаційно ї роботи.	Студент демонструє: - рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати літературний текст з точки зору логіки розвитку дії; - вміння володіти навичками вербального і невербального професійного спілкування у процесі роботи на сценічному майданчику. - вміння напрацювати безперервну лінію бачення у процесі роботи над роллю у творчому проєкті; - вміння самостійно працювати над зовнішнім малюнком ролі.	Максимальна кількість балів за кожне виконане завдання – 5 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (5 б.); - самостійність виконання (5 б.); - якість виконання (5 б.); - творчий підхід (5 б.).	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	Зараховано
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Брюховецька Л., Котенок В. Талант і гра. Українські актори театру і кіно. Київ : «Саміт-книга», 2020. 400 с.
2. Веселовська Г.І. (). Більше ніж театр: Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка, 2001-2012. Україна: Видавничий дім Антиквар, 2019. 324 с.
3. Ганна Веселовська. Театр Миколи Садовського (1907-1920): монографія. Київ : Темпора, 2018. 412 с.
4. Лягущенко, А. Г. Український театр: видатні діячі та менеджмент. Україна: Мистецтво, 2021. 496 с.
5. Криворучко Л. С, Прибега Н. Д. Леся Українка на театральній сцені (1899-2020): бібліографічний довідник. Україна: Мистецтво, 2021. 144 с.
6. Стадніченко Н.В. Етапи формування вмінь і навичок професійного спілкування актора у процесі створення дипломної вистави. Запоріжжя : ЗНУ. Педагогічні науки: теорія та практика. 2022. № 4 . С. 134 - 141. (Index Copernicus, ERIH PLUS, Norwegian Register for Scientific Journals, Series and Publishers).
7. Стадніченко Н. В., Соколовська Н. Методи і прийоми формування засобів професійного спілкування майбутнього актора в адаптаційний період фахової підготовки. *Науковий Вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*, випуск. № 36. 2025. С.72-77. <http://nv.knutkt.edu.ua/issue/view/19403/12700>
8. Стадніченко Н. В., Соколовська Н. П., Гончаров В. М., Кветков М. М. Робота над виставою у жанрі казки як спосіб напрацювання вербальних невербальних навичок професійного спілкування майбутнього актора. *Вісник ЗНУ, Педагогічні науки*. 2025. С. 97-105. URL: <https://web.znu.edu.ua/herald/>.
9. Стадніченко Н. В., Соколовська Н. П., Гончаров В. М., Кузьмін К.С. Проблеми формування етичних основ професійного спілкування в адаптаційному періоді фахової підготовки майбутнього актора. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Збірник наукових праць. Східноукраїнський університет ім. В. Даля*. 2023. Т. 2. № 2 (106). С. 194-205.

Додаткова:

1. Башманівська Л. А., Башманівський В. І. Дикція й емісія голосу. Виразність професійного мовлення журналіста: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів і дистанційного навчання. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 108 с.
2. Донченко Н.П., Винар О.Б. Складові системи сценічного мовлення як основа художньо-творчої діяльності майстра театального мистецтва. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. No2. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. С. 291-295.

3. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 108 с.
4. Колесніченко-Братунь Н. Ужвій. У піжмурки з долею. Харків : «Фоліо», 2020. 128 с.
5. Лешек Колянкевич. Дзяди. Театр свята померлих = Dziady: Teatr swieta zmarlych (1999). Київ : «Дух і Літера», 2018. 456 с.
6. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА») / А.В. Курова. Одеса: Фенікс, 2020. 79 с.
7. Василь Неволов. Творчі мандри. Перезавантаження: Життєві нотатки подорожнього. Київ : «Знання України», 2018. 167 с.
8. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора / наук. редакція: Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. 300 с.
9. Староскольцев К. П. Постановка голосу в запитаннях і відповідях. Рівне : Овід, 2018. 280 с.

Інформаційні ресурси:

1. Погуца Н. Еволюція сценічного образу українки в театральному мистецтві початку ХХ століття. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», (38), 2018. С. 31–40. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.38.2018.141738>
2. Смирна Л. В. (2020). Актуальні проблеми вищої мистецької освіти. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», (43), 2018. С. 27–32. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.43.2020.220060>
3. Стадніченко Н. В. Театральне мистецтво як засіб формування суспільних відносин: генеза проблеми методологія, теорія і практика : Збірник наукових праць. Випуск 3 (84). За матеріалами IX Міжнародної науково-практичної конференції «Культурна особистість у світлі виховання, освіти і духовної безпеки» (23 травня 2018 року, м. Київ) Частина II. Сєверодонецьк 2018.С. 124–139. (періодичне видання включене до Міжнародної наукометричної бази даних IndexCopernicusInternational) URL: <http://www.domtp.turion.info>
4. Стадніченко Н. В. Використання методу персоніфікації у фаховій підготовці майбутнього актора. III Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритети наукових досліджень: теоретична та практична цінність», листопад 2018 р., Новий Сонч, Польща. Wyższa Szkoła Biznesu - National-Louis University. URL: <http://www.wsb-nlu.edu.pl>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регулювання пропусків

Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мають узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до складання заліку не допускаються. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності.

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час «онлайн» занять обов'язковою є умова робота з включеною камерою. Але в ситуаціях «форс-мажора» (проблема з електричною напругою, відсутність інтернету) можливо працювати з вимкненою камерою. З цього приводу необхідно попередити викладача.

Додаткова інформація

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невіддільною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/h8d5kzmm>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://surl.li/oewbrf>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>, https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_poryadok_prijomu_v_drakhuvannya_pererivannya_navchannya_ponovlennya_perevedennya_zdobuvach_v_vischoyi_osviti_v_znu.pdf

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ:

<https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://surl.li/aqhlox>

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua> . Графік роботи абонементів: понеділок - п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua> Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015> .

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): _
<https://sites.znu.edu.ua/confucius/>